

PAGBILI NG BAHAY/TIRAHAN

Sinu-sino Ang Kailangan mo sa Iyong Koponan

Ang pag-bili ng tirahan ay isang sa pinakamalaking desisyon mong maaring gawin. Kaya kung dumating na ang oras na ikaw ay pumirma sa ibabaw ng mga tuldok-tuldok na linya, siguraduhin mo lamang na hindi ka mag-dedesisyong mag-isa.

Upang matulungan kang pag-sama-samahin ang tamang koponan ng mga propesyonal, ang CMHC ay nag-aalok ng mga sumusunod-kanino at sinu-sinong mga listahan ng bihasa at sanay, at kung ano ang kanilang ilalagay sa dulang o mesa.

- Ang isangtunay na Ahenteng pang-lupain. Isa iba't ibang uri ng serbisyo, ang iyong tunay o totoong ahente ng propyedad ang tutulong sa iyo upang humanap ng bahay/tirahan, at gagawa ng dokumento na nag-aalok ng Pag-bili ng bahay/tirahan, at makikipag-ayos para sa iyo at makakameras ka ng malaking halaga ng iyong oras, abala at sakit ng ulo. Sa pag-pili ng iyong ahenteng nais mong makatrabaho, huwag kang matakot na magtanong o di kaya tumawag sa iyong asosasyong lokal na pang-lupain ukol sa payo.
- Taong nag-papaluwal o taong Pang-amilyar. May mga iba't ibang ahensiya ang nag-papaluwal ng salapi o kwarta para sa amilyar; nariyan ang banko, mga mapagkakatiwalaang kumpanya, Caises Populaires, pundong pang-pensyon, ahensiyang pang-seguro, at kumpanyang pang-pinansyal. Isang magandang ideya rin ang tumingin-tingin sa iba't ibang ahensiya at makipag-usap hindi lamang sa isang taong nag-papaluwal, pati na rin sa mga ahensiyang nag-papahiram o nag-papaluwal ng salapi o kwarta bago ka mamili. Maraming Canadian ang gugustuhing makipagtrabaho sa isang taong pang-amilyar dahil ang mga taong pang-amilyar ay hindi nag-tatrabaho para sa espesipikong institusyong nag-papaluwal, lagi ka nilang tutulungang malimit hanggang makakita ng amilyar sa kayarian o termino at halaga na aabot sa iyong pangangailangan.
- Abugado (Notaryo sa Quebec) Ang isang abugado ay makakatulong sa iyong protektahan ang iyong ligal na interes, siguraduhin ang proyedad ay klaro ukol sa utang, iba't ibang singilin o pag-lilinis ng iba't iba pang ayos at sulitin o rebisahan ang mga kontrata bago ka pumirma sa kanila, maging ang iyong alok (o kasunduan) ng pag-bili. Siguraduhing ang iyong abugado o pam-publikong notaryong abugado ay lisensiyado, garantisadong propesyonal na nakakaintindi tungkol sa batas na lokal, mga regulasyon, at ang upa ay resonable at ma-iispliika sa iyo sa lengwaheng simple na iyong maiintidihan.
- Inspektor na Pang-bahay. Kung kukonsiderahing bumili ng tirahan, kailangan mong umupa ng isang taong nakakaalam at propesyonal na inspektor ng tirahan. Siya ang mag-sasabi sa iyo kung anu-ano ang mga bagay na hindi gumagana ng wasto o tama, at ang iba't ibang pag-aayos na kailangang gawain, at maaaring maging problema noong nakaraan.
- Taong Pang-seguro. Ang ahenteng Pang-seguro broker ay tutulong sa iyo sa propesyonal at amilyar na Pang-habang buhay na seguro. Ang taong nag-papaluwal sa iyo ay maaari ding tumulong sa iyo ukol sa pang-habang buhay sa segurong pang-amilyar.

-
- Taong Pang-apresal. Ang isang taong pang-apresal ang mag-bibigay ng pinal na salita ukol sa halaga ng propyedad kung ito ay tama at tutulungan ka at poprotektahan ka sa pag-babayad ng sobra sa ukol na halaga.
  - Taong Taga-pagmasid ng Lupain. Maaari mong kailanganin ang serbisyo ng isang taga-pagmasid na lupa, sa dahilang ang nag-bebenta ng baha ay walang kasalukuyang Sukat at Katibayan Ng Lokasyon.

Para sa karagdagang kaalaman, maaring bumisita sa Canada Mortgage and Housing Corporation.

Website: www.cmhc.ca/newcomers

Paunawa : Ang CMHC ay hindi mananagot sa mga kamalian sa dokumento na ito o sa ibubunga sa sinumang tao na umasa dito.